

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Ὑπὲρ Μαντιθέου* §§1-3

A1.

Ο Μαντίθεος θέλει να αποδείξει ότι νιώθει συμπάθεια για το παρόν πολίτευμα, δηλαδή τη δημοκρατία, και ότι έχει συμμετάσχει στους αγώνες γι' αυτήν όπως και οι βουλευτές. Επίσης, ο Μαντίθεος αρνείται τις εξής κατηγορίες: ότι είχε υπηρετήσει ως ιππέας, ότι ζούσε στην Αθήνα την εποχή των Τριάκοντα και ότι συμμετείχε με κάποιο τρόπο στο τυραννικό καθεστώς.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Διονύσιος Αλικαρνασσεύς, *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων*, Λυσίας, 17

Επισήμανση: Στο συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζονται χαρακτηριστικά στοιχεία των προοιμίων των ρητορικών λόγων του Λυσία, από τα οποία κάποια μπορούν να αναζητηθούν στο συγκεκριμένο προοίμιο του *Ὑπὲρ Μαντιθέου*. Έτσι, για παράδειγμα, εντοπίζεται ο εύστοχος τρόπος με τον οποίο επιδιώκονται η εύνοια και η προσοχή των βουλευτών μέσω του ισχυρισμού ότι οι κατήγοροι επιθυμούν με κάθε τρόπο να βλάψουν τον δοκιμαζόμενο που παρουσιάζεται ως θύμα άδικης διαβολής. Επίσης, στην εύνοια και την προσοχή αποσκοπεί η δήλωση του ομιλητή ότι όποιος τον ακούσει να μιλά για τα πεπραγμένα του θα αλλάξει γνώμη γι' αυτόν και θα τον θεωρήσει πολύ καλύτερο. Τέλος, ο λόγος χαρακτηρίζεται από πρωτοτυπία, αφού δεν ακολουθείται η συνήθης τεχνική της σπίλωσης των κατηγορών, αλλά *παρά προσδοκίαν* ο δοκιμαζόμενος δηλώνει ότι σχεδόν τους οφείλει ευγνωμοσύνη για την κατηγορία.

B4. *συνήδη, χάριν, εἶχον-μετέχειν-μετέσχον, τυγχάνει, ἐπιδείξω-ἀποδείξω.*

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Κατὰ Φίλωνος δοκιμασίας* §§1-3

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Δεν πίστευα, κύριοι βουλευτές, να φτάσει ο Φίλωνας σε τόση αναίδεια, ώστε να τολμήσει να παρουσιαστεί ενώπιόν σας ζητώντας την επικύρωσή του ως βουλευτή. Επειδή όμως η τόλμη του εκδηλώθηκε όχι μια φορά αλλά πολλές κι εγώ μπήκα στο βουλευτήριο αφού ορκίστηκα να υπηρετήσω με τον καλύτερο τρόπο τα	Πίστευα, κύριοι βουλευτές, ότι ποτέ ο Φίλωνας δεν θα έφτανε σε τόση αναίδεια, ώστε να τολμήσει να παρουσιαστεί ενώπιόν σας ζητώντας από εσάς την έγκριση της εκλογής του στο βουλευτικό αξίωμα. Επειδή όμως η τόλμη του εκδηλώθηκε όχι μόνο σε μία περίπτωση αλλά σε πολλές, και επειδή εγώ ανέλαβα
---	---

συμφέροντα στην πόλη και επειδή συμπεριλαμβάνεται στον όρκο να το δηλώνουμε, αν κάποιος έχει κληρωθεί ακατάλληλος να είναι βουλευτής, εγώ θα κατηγορήσω το Φίλωνα αυτόν εδώ όχι βέβαια εκδικούμενος κάτι προσωπικό μεταξύ μας ούτε υπερηφανευόμενος για τη δύναμη και τη συνήθεια να μιλώ ενώπιόν σας αλλά γιατί πείστηκα από το πλήθος των αδικημάτων του και γιατί έχω την αξίωση να υπηρετώ με συνέπεια τους όρκους στους οποίους ορκίστηκα.

Θα διαπιστώσετε, λοιπόν, ότι εγώ θα ελέγξω τι άνθρωπος είναι (ο κατηγορούμενος) και πόσο επιχείρησε αυτός να είναι κακός, όχι από ίση αφετηρία. Όμως, αν εγώ υστερήσω κάπως στην κατηγορία, δε δικαιούται να ωφεληθεί αυτός, αλλά πρέπει περισσότερο να μην ασκήσει το λειτούργημα του βουλευτή απ' όσα επαρκώς θα καταθέσω (σε βάρος του).

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2003.

τα καθήκοντά μου ως βουλευτής, αφού ορκίστηκα ότι θα εκτελέσω αυτά άριστα για το συμφέρον της πόλης, και επειδή στον όρκο των βουλευτών περιλαμβάνεται ότι πρέπει να φανερώνει ο κάθε βουλευτής, εάν γνωρίζει ότι κάποιος από αυτούς που κληρώθηκαν είναι ανάξιος του βουλευτικού αξιώματος, θα κατηγορήσω τον Φίλωνα, όχι βέβαια διότι εκδικούμαι κάποια ατομική έχθρα, ούτε γιατί παρασύρομαι από το γεγονός ότι μπορώ και συνηθίζω να μιλώ ενώπιόν σας, αλλά διότι πείστηκα από το πλήθος των εγκλημάτων του, και διότι κρίνω δίκαιο και πρόπον να μένω πιστός στον όρκο που έδωσα. Από το λόγο μου δε και από το πλήθος των αμαρτημάτων (αδικημάτων), του Φίλωνα θα καταλάβετε ότι δεν θα μπορέσω να ελέγξω αυτόν και να αποδείξω ποιος πράγματι είναι και πόσες άδικες πράξεις στη ζωή του διέπραξε. Αλλ' όμως, αν εγώ στην αγόρευσή μου δεν μπορέσω να διεξαγάγω όπως πρέπει την κατηγορία, δίκαιο είναι να μη ωφεληθεί αυτός από αυτό, αλλά δικαιότερο είναι να μην εγκρίνετε την εκλογή του λαμβάνοντας υπόψη όσα εγώ επαρκώς εκθέσω.

Μτφρ. Σ. Τζουμελέας. [1939]. – Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική.

Γ4.

α.

ᾠ βουλή: κλητική προσφώνηση

τολμηρός: είναι κατηγορούμενο στο (εννοούμενο) οὗτος - Φίλων (από το ρήμα *έστιν*).

τῶν λαχόντων: είναι επιθετική μετοχή ως ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική διαιρετική) στο *τινα*.

έμμένειν: είναι τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στη μετοχή *άξιῶν*.

διὰ τοῦτο: είναι επιρρηματικός (εμπρόθετος) προσδιορισμός της αιτίας στο απαρέμφατο *ώφεληθῆναι*.

ίκανῶς: είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα *διδάξαιμι*.

β.

ὅτι οὐκ ἀπό ἴσης παρασκευῆς ἐγώ τε τοῦτον ἐλέγξω: δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση.

οἷός ἐστι : δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση (μερικής άγνοιας).